

Vaisaaren koulun kehittämissuunnitelma

[000000]

Loppuseminaari – Uusi yhtenäiskoulu

Aika: Torstai 15.04.2021

Paikka: ZOOM - kokous

1. Loppuseminaari

Pidetään kolmas työpaja torstaina 15.4.2021. Keskusteltiin työpajan aikataulusta ja eri vaiheista.

Välityöpajan tulokset jaettu sähköpostitse. Kerätään tilakorttien ja välityöpajan tulokset yhteenvedoksi arkkitehdille ja osallistujille nähtäväksi. Tehdään yhteenveto aineryhmittäin.

Laitetaan lisäksi arkkitehdin suunnitteluaineisto etukäteen osallistujille tutustuttavaksi. Arkkitehti tekee listauksen siitä, mitä muutoksia suunnitelmia on tehty edellisiin suunnitelmaluonnoksiin.

Työpaja 3:

klo 13.00 – 13.15

- Esitetään tämän hetken pohdinnat ja tulokset
- Tehdään tilakorteista ja välityöpajan tuloksista yhteenvedot.
- (esim. kielet, musiikki, matikka.) Mitä puuttuis? Sitten saavat kiteyttää ja menisi terveiset hankesuunnitteluun. Koitetaan saada asioita nostettua vielä.

Samat ryhmät kuin aiemmin:

- **Taito-taide:** Musiikki, Liikunnalliset tilat, Käsityö -kuvis
- **Luonnontieteet:** matikka- fysiikka – kemia – biologia – maantiede
- **Humanistiset aineet:** Kielet – historia -uskonto – yhteiskuntaoppi
- **Oppilaan tuki ja koulun turvallinen toimiva arki**

13.15 Ryhmätyö 1: Pohtikaa oman ryhmänne tähän mennessä kertyneitä johtopäätöksiä ja tuloksia. Millaisia terveisiä haluatte lähettää hankesuunnitteluun?

Toimintakulttuuri:

- Miten tilat tukevat uutta toimintakulttuuria?
- Ryhmä 7
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet:
 - Välitunteihin liittyvät asiat:
 - Onko välituntialueita ja mitä välituntien tekeminen on/miten välituntialueita käytetään?

- Jatkuvatko välituntileikit ala- ja yläkoulunrajan yli?
- Todettiin, että inspiroiva välituntialue voisi olla toimiva ratkaisu
- Luokkien muodostaminen:
 - Miten toimintakulttuurissa toteutetaan/otetaan huomioon luokkien muodostaminen 7. luokalle siirryttäessä? Pysyykö ryhmät samoina vai hajotetaan 5 – 6 luokkien ryhmät? Miten eri oppiaineet jakautuvat, jos on kaksi yhtenäiskoulua?
- Mahdollisuudet
 - Toimintakulttuuri mahdollistaa luokkatilojen joustavaa käyttöä.
 - Voidaan luoda uutta toimintakulttuuria, jossa kulttuuria ja toimintatapoja ala- ja yläkoulun välillä rikotaan ja tehdään eri tavalla.
 - Tilojen suunnittelu voi edesauttaa toiminnan tekemistä
 - Oppilastuntemus paranee, kun oppilaan kanssa työskentely pitkäjänteisempää
 - Jatkuvuuden parantuminen: toimintojen siirtyminen eri asteille on mahdollista esim. kummioppilastoiminta on mahdollista
 - Oppilashuollon toimijoille yhteisen ajan löytäminen voi olla helpompaa, kun toimitaan samassa rakennuksessa.
 - Murrosiän näkökulma: Oppilaan tuntemus on tärkeää niin oppilaalle kuin oppilashuollon toimijoille. Tuen antaminen voi olla helpompaa
 - Murrosikä alkaa usein jo 5-6 luokkalaisilla ja oppilaan tuntemus voi helpottaa tuen antamista. → tarve saada yhtenäinen kokonaisuus oppilashuollolle.
- **Yhteistyö**
- Haasteet:
 - Muutosvastarinta: osapuolten sitouttaminen yhteiseen toimintakulttuuriin voi olla alussa vaikeaa
 - Mahdollisuus raja-aitojen rakentamiseen ja muodostumiseen. Tämä on suuri haaste toimintakulttuurin osalta ja näitä raja-aitojen muodostamista on pyrittävä estämään.
 - Ei erillisiä tiloja!
 - Onko kiusaaminen todellinen ongelma? Kiusataanko oppilaita yläkoulun oppilaiden toimesta
 - Verson mahdollisuudet: isommat oppilaat voisivat toimia pienempien oppilaiden "versoina". Tätä kautta voitaisiin kehittää toimintakulttuuria.
- Mahdollisuudet
 - Pedagogisen keskustelun mahdollisuus
 - Aineenopettajan ja luokanopettajan kompetenssin hyödyntäminen
 - Valinnaisen aineen mahdollisuudet
 - Yhteistyön tekeminen helpompaa samassa talossa
 - Tuen mahdollisuudet esim. materiaalin suhteen
 - Eriyttäminen alas- tai ylöspäin
 - Monialaisen yhteistyön mahdollisuudet
 - Keskitetty malli yhdessä tekemiseen ja toimimiseen
- **Nivelvaihe**
- Haasteet
 - luokan- ja aineenopettajuuden yhdistäminen: nivelvaiheen haaste, miten tunnit jaetaan ja tehdään?
 - Onko saattaen vaihtaminen mahdollista/tarpeellista?
 - Mitä haluamme toimintakulttuurilla saavuttaa? Näitä kysymyksiä pitää yhdessä ratkaista.

- Luokkatilojen sijoittelu? Käyttävätkö 5.-6. luokkalaiset aineenopetuksen tiloja?
- Mahdollisuudet
 - Nivelvaiheen aikaistaminen pahimmasta murrosiän kuohunnasta
 - Yläkoulun pelottavuuden väheneminen
 - Pedagogisten asiakirjojen ja oppilashuollon tietojen siirtyminen sulavaa
 - Monialaisen yhteistyön tekeminen
- Ryhmä 6
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet:
 - Toimintakulttuurin määrittäminen: Millaisessa toimintakulttuurista on kyse?
 - Mitä kohti ollaan menossa ja mitä yhtenäiskoulu oikeasti tarkoittaa? Koske tämä määrittelee sen toimintakulttuurin, on vaikeaa ottaa kantaa siihen, minkälainen toimintakulttuuri on, jos ei tiedetä mitä se tarkoittaa?
 - Mikä on Raison pitkän aikatähtäimen pedagoginen strategia?
 - Onko tilaa sittenkään riittävästi? Esim. taito- ja taideaineiden luokkia tulee olla enemmän kuin yksi. Sekä ala- että yläkoululaiset käyttävät näitä luokkatiloja
 - Mahdollisuudet
 - Sopiva käyttäjien sijoittelu edistää toimintakulttuuria
 - Mihin eri aineiden opettajat sijoittavat luokat, missä 5-6 luokanopetus on?
 - Riittävä tilojen määrä mahdollistaa eri luokka-asteiden työskentelyn liittämisen
 - Ei ole enää ala- ja yläluokkia kun ollaan yhtenäiskoulussa
 - Rekrytointi jo tässä vaiheessa: voitaisiin alkaa palkkaamaan kaksoispätevyydellä työntekijöitä
 - **Yhteistyö**
 - Haasteet:
 - Onko eri toimijoille riittävästi tilaa? (OPO, digituutorit yms. ?)
 - Yhtenäiskoulu = yhteiset tilat
 - eli puuttuu yhtenäiskoulun kulttuuri, ollaan vain ainoastaan samoissa tiloissa.
 - Jälleen toimintakulttuuriin liittyen: aineopettajien yhteistyölle pitäisi olla riittävästi fyysistä tilaa, mutta myös henkistä tilaa ja selkeä päämäärä! Millaiseen yhtenäiskouluun pyritään?
 - Mahdollisuudet:
 - ”Mikä on yhteiskäyttötilan käyttötarkoitus” kysymys yhestä tilasta
 - Toimintakulttuuri määrittelee yhteistyötä. Vaatii sitoutumista.
 - Työparit: luokanopettaja ja aineenopettaja
 - Yhteisopettajuutta kehitetään ja tuetaan resursseilla.
 - **Nivelvaihe**
 - Haasteet:
 - Kun nivelvaihe ei enää ole nykyisessä paikassa, ne elävät vielä taustalla
 - Jos yläkouluun tulee oppilaita sekä ”perinteisistä” alakouluista (1-6 luokat) että yhtenäiskouluista, asetelma on seitsemännen luokan alussa epätasa-arvoinen

- Mahdollisuudet
 - Nivelvaiheelle 6 -7 ei ole tarvetta jos ollaan yhtenäiskoulu
 - Etsivän nuorisotyön työntekijät ovat koululla läsnä
- Ryhmä 5
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet
 - Yhteiskäyttötilojen varaaminen ja käytön sujuvuus
 - Kuka on vastuussa yhteisistä tavaroista yms.
 - Alakoulun ja yläkoulun toimintakulttuurien erot (avoimet v. lukitut ovet, välitunnit sisällä vai ulkona)
 - Miten ala- ja yläkoulun oppilaiden tilat toimivat käytännössä (erilliset välituntialueet?)
 - Missä oppilaat säilyttävät tavaroitaan (kaappeja vai ei?)
 - Tulee eteen varsinkin jos kengätön koulu
 - Mahdollisuudet
 - Opetustilat olisivat yhteiskäytössä, monipuolisia ja monikäyttöisiä
 - tärkeintä on, että kaikki pystyisivät käyttämään yhteisiä tiloja.
 - Suuret julkiset tilat ja juhlasali mahdollistavat yhteisen juhlakulttuurin
 - Yhteiset sosiaalityöt parantavat opettajien yhteistyömahdollisuuksia
 - olisivat helposti saatavilla ja niitä käytettäisiin. Opettajat tapaisivat toisiaan ja täten yhteistä toimintakulttuurin syntymistä voitaisiin edistää. Tärkeää olisi myös, että kaikki opettajat tuntevat toisensa.
 - **Yhteistyö**
 - Haasteet
 - Miten yhteisten tilojen käytön vastuu jaetaan?
 - Luokkatilojen pienuus ei mahdollista tehokasta yhteistyötä
 - Tällä hetkellä liian pieniä luokkatiloja 60m². Tarvittaisiin isoja ja yhdistettäviä luokkatiloja, helpottaa kaikkea toimintaa (myös erityisopetus). Liian pienet tilat hankaloittavat yhteistyön tekemistä.
 - Toimiva kommunikointijärjestelmä talon sisälle (sisäpuh + kuulutukset)
 - Tilan tullessa yleisempään käyttöön (talon ulkopuoliset) täytyy kulkemiset ja käytännöt miettiä tarkasti
 - Mahdollisuudet
 - Luokkien mahdollinen yhdistäminen ja suora kulku tilasta toiseen helpottavat samanaikaisopettajuutta
 - Erityisopettajien sijoittuminen (erilliset tilat vai ei?)
 - **Nivelvaihe**
 - Haasteet
 - Yhtenäiskouluun siirtyvät neloset ovat todella pieniä, joten siirtyminen on nykyistä haastavampaa. Pitäisikö viitosluokkalaisille olla ”rauhoitettu” tilansa?
 - Nivelvaihe 1-4 → 5-9 vielä hankalampi.
 - Mahdollisuudet
 - 6 – 7 nivelvaihe helpottuu, kun tilat ovat tutut

- Ryhmä 4
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet
 - Luokkatilat eivät saa jäädä liian pieniksi! Jos ryhmäkoot kasvaa, tilan pitää olla tarpeeksi suuri.
 - 60 m2 liian vähän
 - Ei ikkunattomia luokkatiloja. Ei kuitenkaan lasiseiniä käytäville päin.
 - Koko koululla tulee olla yhtenäinen toimintakulttuuri ja samat säännöt. Tämä on haaste ja mahdollisuus.
 - Mahdollisuudet
 - Kouluun rakennettava toiminnallisia kokonaisuuksia, joissa pystytään tekemään konkreettisesti yhteistyötä ylikuokkarakojen. Tilat voisivat olla esim. välituntialueita, joita voisi sitten tuntien aikana käyttää ryhmätyö-alueina.
 - **Yhteistyö**
 - Haasteet
 - Miten saadaan yhtenäinen kulttuuri luotua, jos alakoulun opettajat vaihtuvat vuosittain?
 - Alakoulun opettaja jatkaa omien oppilaidensa kanssa 5 – 6 ja tämän jälkeen vaihtaa takaisin 1 – 4 opetukseen. Tällöin yhteistä toimintakulttuuria ei synny.
 - Ei häitököidyille ratkaisuille.
 - Miten pihat rakennetaan? Tuleeko alakoululle oma piha vai kaikille yhteinen?
 - Mahdollisuudet
 - Alakoulussa nelosten tiimi (esim. neljä opea) voisi innostua lähtemään yläkoulun puolelle.)
 - Ongelmaksi nähdään, ettei nelosluokan opettaja halua välttämättä hypätä yläasteen puolelle ja sieltä takaisin (7-9). Jos tämä tehtäisiin tiiminä, niin kynnys todennäköisesti voisi aleneta.
 - Ennen kuin koulu avataan, pitäisi pitää hyvissä ajoin seminaaripäivät, jolloin taloon tulevat opettajat suunnittelevat yhteiset asiat ja linjat. Tämä korvataan erikseen opettajille.
 - **Nivelvaihe**
 - Haasteet
 - Monet alakoulun opettajat eivät ole valmiita vaihtamaan koulua oppilasryhmän mukana.
 - ykkös-nelosten opettajille ei riittävästi tunteja alakoulun puolella.
 - Viidesluokkalaiset kovin pieniä eli monilla pelkoja siirtyä yläkouluun, miten tähän saadaan apua?
 - Mahdollisuudet
 - Kutoselta seiskalle siirtymä helpottuu.
 - Henkilökohtainen ohjaaja siirtyy oppilaan mukana kutoselta seiskalle.
- Ryhmä 3
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet
 - Kahden kerroksen väen muodostuminen.
 - Yritetään oikeasti muodostaa yhtenäinen toimintakulttuuri
 - Mahdollisuudet

15.1.2021

[Luokitus]

- Tilat mahdollistavat yhteisen toimintakulttuurin koko kouluun.
- Yhdisteltävät luokkatilat luovat mahdollisuuden tilojen koon muutteluun.
- **Yhteistyö**
- Haasteet
 - Yhteiskäytettävät tilat ovat eniten kaikkien rakastettavissa.
 - Jokaisen vastuu yhteisistä välineistä ja tiloista.
 - Kuka yhteiskäyttötiloista vastaa?? Henkilökunnan tulee myös ymmärtää, että yhteiset tilat ovat kaikkia varten.
 - Miten saadaan yhteinäinen kulttuuri luotua, jos alakoulun opettajat vaihtuvat vuosittain?
- Mahdollisuudet
 - Kaikille sopivat tilat mahdollistavat yhteistyön.
 - Yhteistyö on jakamista. Jakamalla jokainen saa enemmän.
 - Mahdollisuus jakaa opettajia ja tiloja joustavasti ja tahtotilan mukaan ylemmille ja alemmille luokille.
 - 5-6 oppilaat pääsevät tutustumaan yläkoulun opetustiloihin ja opettajiin
 - Oppiaineiden välinen yhteistyö mahdollistuu.
- **Nivelvaihe**
- Haasteet
 - Nuorimmille oppilaille mahdollisuus pysyä vielä "pienenä".
 - Aikataulujen porrastaminen isossa koulussa on haasteellista.
- Mahdollisuudet
 - Aikatauluja porrastamalla, mutta yhteisissä tiloissa ylemmät luokat tulevat tutuiksi opettajineen ja tiloineen.
 - Aineenopettajien käyttäminen alemmilla luokilla tai kaksoispätevien käyttäminen ylemmillä luokilla.
- Ryhmä 2
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet
 - Hallinnollisesti raskas 5-9 yhtenäiskoulu
 - Kaupungin sisällä ei ole kokemuksia aikaisemmasta, joten pioneeriko-keilu
 - Huomioitavaa ettei lokeroita liikaa alakoululaisia omaan yksikköön mahd. kauas yläkoululaisista. Täytyy varmistaa, että myös yhteistyötä tulisi sopivissa määrin. Oma asia tietysti, miten tätä saisi toteutettua sopivissa määrin.
 - Jos alkuun koulu palvelee yläkoulun toiminnassa 7-9-, voi toimintakulttuuri herkästi leimautua yläkouluksi
 - Tämä voi olla alun haaste, eli ensin 7-9 koulu, jonka jälkeen 5-6 siirtyvät mukaan. Tämä voi olla haaste yhteiselle toimintakulttuurille ja toimintatavoille.
 - Erikoisluokkien hyödyntäminen tulee haasteelliseksi alakoulun 5 ja 6 luokkien käytössä. Herkästi käyttö jää vain yläkoululle.
 - Alkuvaiheen haaste
 -
 - Välikysymykset:
 - Suomessa ei kuitenkaan mikään uusi asia, vaan löydetään varmasti toimivia ratkaisuja vastaavasta ikäjakaumasta

- Mihin malliin mennään? Onko pienten opettajat 0-4, ja isojan 5-6 + aineopettajat. Vai siirtyykö opettaja 4-6- luokkien aikana tilojen välillä? Tässä löytyy sekä mahdollisuuksia sekä uhkia
- Karsinointi saattaa haitata yhteistä toimintakulttuuria luokan ja aineopettajien yhteisopettajuutta. Silloin sekä toimintakulttuuri että yhteistyö ammattitahojen välillä vaikeutuu
- Mahdollisuudet
 - Ei kokemusta, joten saadaan tehdä Raision oma malli, ja pohtimaan omat ratkaisut
 - yhteistyöllä saadaan onnistumaan
- **Yhteistyö**
- Haasteet
 - Luokanopettajien ja aineopettajien välinen yhteistyö? Joissain kouluissa haluttu jakaa ammattiryhmille omat opehuoneet.
 - Lukujärjestyksen yhteensovittaminen alakoulusta siirtyvältä luokanopettajalta. Lisäksi lukkarihaaste on luokanopettajien ja aineopettajien välillä yhtenäiskoulussa. Vai onko haaste? Ehkä mahdollisuus. :)
 - Tulevatko kaikkien yhtenäiskoulun luokanopettajien pätevyydet riittämään lainsäädännöllisesti aineopettajuuteen?
- Mahdollisuudet
 - Yhteisopettajuus toisi monipuolisuutta (myös luokanopettaja sekä aineopettaja)
 - Opettajahuoneessa laajaa pedagogista tietoa. Saadaan hyödynnettyä ammattikuntien laajaa osaamista.
 - Tiedonvaihtoa voisi tapahtua opettajanhuoneessa.
 - Rinnakkaisluokkien ollessa toistensa läheisyydessä yhteistyö helpottuu opettajien sekä oppilasryhmien välillä.
 - Työyksiköiden välillä matalampi kynnys vaihdella.
 - Oppilastuntemus on kattavampaa ja laajempaa (luokanopettajan sekä aineopettajan näkökulmasta).
- **Nivelvaihe**
- Haasteet
 - Nivelvaiheet elävät tässä ratkaisussa.
 - Opettajan siirtymät 4-6 koulurakennusten välillä?
 - Lukujärjestyskysymys, onnistuuko aine- ja luokanopen yhteisopettajuus.
- Mahdollisuudet
 - Opon olisi mahdollista nappaa koppia oppilaista jo alakoulun puolella esim. 6. luokan paikkeilla.
 - Luokanopettajat ja aineopettajat saman katon alla. Yhteistyö helpottuu.
 - 6-7 luokkien kynnys madaltuu huomattavasti. Tuttu ympäristö valmiiksi. Myös aiemmin voinut tavata jo aineopettajia. Yhteisopettajuus toisi aineopettajia vielä paremmin tutuksi.
- Ryhmä 1
 - **Toimintakulttuuri**
 - Haasteet
 - Mahdolliset ruuhkapaikat? Iso koulu, kolme kerrosta
 - Yhteisöllisyys: aineenopettajien ja luokanopettajien yhteinen aika tilojen puitteissa

15.1.2021

[Luokitus]

- Tukevatko tilat yhteisöllisyyttä?
 - Samat säännöt 11- ja 15-vuotiaille
 - Valvonta
 - Ruokailun järjestäminen
 - Pitää järjestää tietyn ajan puitteissa. Tähän liittyy myös ruuhkautuminen!
- Mahdollisuudet
 - Kolmikerroksisuus "pakottaa" kohtaamaan muita
 - Esim. jos oltaisiin siivissä, niin ei välttämättä tavattaisi toisia lainkaan päivän aikana.
 - Luokanopettajien ja aineenopettajien hyvien puolien yhdistäminen
 - Tiimien ja luokkien yhteiset työtilat
 - Juhlien ja muiden koulun tilaisuuksien järjestäminen yhteisöllisesti
 - On tärkeää, että tilat tukisivat juhlien ja tilaisuuksien järjestämistä, että ne olisivat aidosti koko koulun yhteisiä tilaisuuksia
 - Tiedottaminen
 - Helpottuu, tiedottaminen alkaa jo aikaisemmassa vaiheessa.
 - Opetuksen ja arvioinnin tasoittaminen (Samat käytänteet ja yhteiset suunnitelmat)
 - Annetaan lasten olla lapsia: aktiivista elämää mahdollistava piha ja yhteiset tilat
 - 5-6- luokkalaisten läsnäolo ja leikit saattavat sallia myös 7-9 luokkalaisten leikkimisen. Eli kynnys, että 7-9 luokkalaisten leikkivät pienenee.
 - Oppilashuollon palvelut päivittäin kaikille saataviilla
- **Yhteistyö**
- Haasteet
 - "Poteroituminen"
 - Henkilökunnan ryhmäytyminen
- Mahdollisuudet
 - Aineenopettajuutta 5.-6. luokkalaistilalle ja kaksoiskelpoisia luokanopettajia yläkouluun
 - Useampaan oppiaineeseen soveltuvat tilat -> helpottaa oppiainerajojen ylittämistä
 - Monipuolisia työtiloja myös oppituntien ulkopuolelle
 - Pitääkö olla oma tila ja minkälaisen tilan kukin tarvitsee?
 - Tilat pitäisivät olla useampaan oppiaineeseen soveltuvia, eli tilojen toiminnallisuus ainerajoja ylittävää
 - Tiimityö, luokka- ja ainekohtaisesti
- **Nivelvaihe**
- Haasteet
 - Hyppy isoon kouluun
 - Koulun vaihtaminen haaste luokanopettajalle
 - Opettajien rekrytointi on haaste, jos opettaja saattaa luokkansa myös yhtenäiskouluun
 - Muodostetaanko erikoisluokkia? Missä vaiheessa, miten?
- Mahdollisuudet
 - Ope saattaa viidennelle/kuudennelle
 - Tätä pidettiin erityisen hyvänä asiana.
 - 6. lk - 7. lk nivelvaihe oltava olematon
 - Nivelvaiheen palaverit saman katon alla
 - Onko ryhmän hajottava 6-7 lk välissä?

-
- Useat toimijat: esim. etsivä nuorisotyö siirryttäessä jatko-opintoihin
 - Aineenopetusjärjestelmään tottuminen vaiheittain
 - Oppilashuollolliset palvelut ovat saatavilla aikaisessa vaiheessa.

14.50 Miten jatketaan pedagogista suunnittelua?

- Pedagoginen suunnittelu tulee pitää kouluverkon keskiössä ja vuoropuhelua tulee harrastaa aktiivisesti
- Työpajan puitteissa saisi vierailta jo olemassaolevissa yhteiskouluissa ja napata parhaat pedagogiset ideat
- haluaisin osallistua yhteissuunnitteluryhmiin yhteisen pedagogian, arvioinnin ja muun toimintakulttuurin luomiseksi